



การบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

The School Management in A Project of One Tablet per Child under Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3

วัฒนิกา ฤทธิทรงเมือง¹⁾ และ วัลลภา อาริรัตน์²⁾

Wattanika Ritsongmueng¹⁾ and Wallapha Ariratanana²⁾

¹⁾ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษา และเสนอแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 113 คน ครูจำนวน 113 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถาม คู่มือการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และแบบบันทึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวม การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า การดำเนินงานด้านบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
2. ปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยพบว่า การดำเนินงานด้านบริหารงานวิชาการมีระดับปัญหามากที่สุด และด้านบริหารงานทั่วไปมีระดับปัญหาน้อยที่สุด

3. แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อ การสอน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1) ด้านการบริหารงานวิชาการพบว่า โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย หรือยุทธศาสตร์ในการจัด การเรียนรู้
จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์
พกพาเป็นสื่อในการเรียนรู้ของนักเรียน ออกแบบระบบการนิเทศภาพที่ส่งเสริมและพัฒนาครู ในการใช้คอมพิวเตอร์
พกพาในการเรียนการสอน และพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับ คอมพิวเตอร์
พกพาควบคู่ไปกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบพัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พกพา
เพื่อการตรวจสอบติดตามการสูญหายและซ่อมแซม ระดมทุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อม
และแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียนควรพัฒนาความรู้ครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้าน
เทคโนโลยี สร้างบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอนร่วมกัน
และจัดประชุมชี้แจงกับผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์พกพา
ทั้งที่บ้านและโรงเรียน

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอก
ห้องเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และรายงานผลการจัดการเรียนรู้
ต่อโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอน

Abstract

This research was a Survey Study by using Mixed Method Research to study the situations and problems of school management, and to suggest guidelines for implementation of school based on project of one tablet per child for instruction in schools under jurisdiction of Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3. The population in this study consisted of the school administrators and teachers in schools under jurisdiction of Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3. The samples included 113 school administrators and 113 teachers, total of 226 persons. The instruments using in this study were the Questionnaire, the handbook for Focus Group Discussion, and the Record Form. Data were analyzed by descriptive statistic as well as Content Analysis, and calculating the Percentage, Mean, and Standard Deviation.

The research findings found that:

1. The situation of school management based on one tablet per child for instruction in schools under jurisdiction of Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3, in overall, the practices were in "Moderate" Level. It was found that the implementation in budge management had "the Highest" level of average value. On the contrary, the academic management had "the Lowest" Level of average value.

2. The problems of school management based on one tablet per child for instruction in schools under jurisdiction of Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3, in overall, the problems were in "Low" Level. It was found that the implementation in academic management had the problem in "the Highest" Level. On the contrary, the general work management had "the Lowest" Level of problem.

3. The guidelines for implementation of school based on one tablet per child for instruction in schools under jurisdiction of Mahasarakam Primary Educational Service Area Office 3, were as follows:

1) The academic management, found that the schools should establish the policy or strategy in learning management, the plan for developing the Educational Quality, the school curriculum. In addition, the schools should determine the learning unit using tablet as a media for students' learning, design the system of internal supervision enhancing and developing the teachers in using tablet for their learning and teaching, and develop the instrument in evaluating individual student's performance.

2) The budget management, found that the schools should appoint committee for checking the tablet as well as the implementation of the Educational Service Area Office, organize the system of supply and hardware of tablet in order to investigate, follow up the lost and maintain it. Furthermore, the schools should collect the capital from outside work unit in order to develop the environmental situation as well as learning source from inside and outside the schools.

3) The staff management, found that the schools should develop the teachers' knowledge to keep pace with the technological changes, create the environment for teachers to share and learn how to use tablet for their instruction, and organizer conference for informing both of parents and students in order to obtain knowledge and comprehension in using the tablet at home as well as school.

4) The general work management, found that the schools should organize the environmental condition enhancing the learning both of inside and outside classroom by considering security as well as usefulness for instruction, and report the performance of learning management to the schools as well as the Educational Service Area Office continuously.

Keyword : School management, Portable computers for teaching

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เป็นความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในโอกาสและภัยคุกคาม ดังนั้น การศึกษาในระบบของไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าวในอนาคตข้างหน้า โดยต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งจำเป็นต้องมีการพัฒนา

หรือสร้างองค์ความรู้ ตลอดจนเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสานและสามารถร่วมกับจุดแข็งของบริบททางสังคมไทยได้อย่างกลมกลืน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีนโยบายด้านการศึกษาอย่างชัดเจนซึ่งรัฐบาลได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และมาตรฐานการศึกษาของชาติต่างก็มีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน

ทางการศึกษาพัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge - Based Society) ที่พึ่งประสงค์ความรู้ (Knowledge) ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุดของทุกสังคมที่จำเป็นต้องได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการเกี่ยวข้องกับการอยู่อย่างยั่งยืนของสังคมนั้น ๆ ซึ่งความรู้เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ และแนวคิดการพัฒนาในปัจจุบันจึงมุ่งไปที่การพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning society) [4] การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เน้นความสำคัญของการพัฒนาที่ใช้ความรู้เป็นฐาน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ทุกสังคมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในสังคมและกับสังคมอื่น ๆ และต้องมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ลักษณะดังกล่าวมีผลทำให้สังคมต้องมีการปรับกระบวนการพัฒนาตามค่านิยมและวัฒนธรรมของการเรียนรู้ใหม่ให้กับบุคคล ซึ่งเครื่องมือสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ให้กับบุคคลทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย คือ การศึกษา ฉะนั้น สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ต้องก้าวไปให้ทันกับนวัตกรรมสมัยใหม่ ตามกระแสของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนานวัตกรรมห้องเรียน IT ในอนาคตกับการจัดระบบการศึกษาของไทยยุคใหม่ต่อไป

รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งด่วน และเริ่มดำเนินการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ให้แก่โรงเรียน โดยเริ่มทดลองดำเนินการในโรงเรียนนำร่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ. 2555 ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) รวมทั้งจัดทำระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการดำเนินโครงการนี้เป็นการเตรียมการเพื่อรองรับความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ

ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมยุคปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในปี 2558 และได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดำเนินโครงการ [2]

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดำเนินโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนโดยเน้นเทคโนโลยี ภายใต้การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย (One Tablet per Child: OTPC) ซึ่งมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เพื่อสร้างโอกาสและความเท่าเทียมกันทางการศึกษา (Education Equality) ให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนได้ใช้แท็บเล็ตพีซีเพื่อการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามความสนใจ และเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (Education Quality) ให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และสนุกกับการเรียนรู้ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศรับนโยบายดังกล่าวในปี 2555 [2] ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้รับนโยบายดังกล่าวโดยเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ ปี 2555 จำนวน 147 โรงเรียนได้รับจัดสรรคอมพิวเตอร์พกพาจำนวน 1,312 เครื่อง มาใช้ในการจัดการศึกษาโดยนำสู่จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรกและได้มีการมอบหมายให้คณะทำงาน 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์พกพาใช้ในการเรียนการสอน

การดำเนินงานดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม

การเรียนรู้ของนักเรียน ภายใต้การบริหารจัดการร่วมกันทั้งโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การดำเนินงานทั้งโรงเรียน ภายใต้การบริหารงาน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของโครงการ [5]

ผู้วิจัยในฐานะครูที่รับผิดชอบโครงการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอน (One Tablet per Child : OTPC) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ในด้านการบริหาร 4 ด้าน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้ได้รับองค์ความรู้แนวทางการบริหารจัดการ และการดำเนินงานโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
3. เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาตามโครงการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่เข้าร่วมโครงการ One Tablet Per child ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 147 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 151 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,475 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,626 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 160 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเคริจี และมอร์แกน [3] ที่ความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 113 คน และครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 113 คน รวมทั้งสิ้น 226 คน

3. **กลุ่มเป้าหมาย** กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน

4. **รูปแบบการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

5. **ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย** ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

2) คู่มือการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion

3) แบบบันทึกการประชุมการสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion เป็นแบบบันทึกที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุม และรายละเอียดการประชุม

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติความถี่ และร้อยละ

2) การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) การจัดสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดประเด็นความคิด หรือหมวดหมู่ความคิด แปลผลในรูปการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) แล้วเรียบเรียงและนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
1	ด้านบริหารงานวิชาการ	2.77	0.45	ปานกลาง
2	ด้านบริหารงานงบประมาณ	3.00	0.49	ปานกลาง
3	ด้านบริหารงานบุคคล	2.93	0.45	ปานกลาง
4	ด้านบริหารงานทั่วไป	2.96	0.44	ปานกลาง
	เฉลี่ย	2.88	0.32	ปานกลาง

2) ปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบริหารงานทั่วไป

ตารางที่ 2 ปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
1	ด้านบริหารงานวิชาการ	2.25	0.24	น้อย
2	ด้านบริหารงานงบประมาณ	2.22	0.23	น้อย
3	ด้านบริหารงานบุคคล	2.20	0.27	น้อย
4	ด้านบริหารงานทั่วไป	2.19	0.45	น้อย
	เฉลี่ย	2.22	0.18	น้อย

3) แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3

ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย หรือยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์พกพาเป็นสื่อในการเรียนรู้ของนักเรียน ออกแบบระบบการนิเทศภายในที่ส่งเสริม

และพัฒนาครูในการใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอน และพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจจับคอมพิวเตอร์พกพาควบคู่ไปกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบพัสดุ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการตรวจสอบ ติดตามการสูญหายและซ่อมแซม ระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรพัฒนาความรู้ครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอนร่วมกัน และจัดประชุมชี้แจงกับผู้ปกครอง และนักเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์พกพาทั้งที่บ้านและโรงเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และรายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ด้านบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ใช้ คอมพิวเตอร์พกพาสืบค้นและความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญตื่นตัวต่อการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ที่หลากหลาย

เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเน้นการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพการดำเนินงานที่มีปัญหามากที่สุด คือการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนไม่มีเครื่องมือที่ชัดเจน ขาดการวางแผน และการจัดระบบการนิเทศภายในที่ส่งเสริมและพัฒนาครูในการใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท แซมหิรัญ [7] การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือโรงเรียนมีการลงทะเบียน และจัดทำทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์พกพาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้นโยบาย ติดตามตรวจสอบ แนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่โรงเรียน สภาพการดำเนินงานที่มีปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซม บำรุงรักษา คอมพิวเตอร์พกพาอย่างเพียงพอมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนบางโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีงบประมาณในการบริหารจัดการน้อย ทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซม บำรุงรักษา คอมพิวเตอร์พกพาไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขุม รักษาคุณ [8] สภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้ คอมพิวเตอร์พกพามากที่สุด ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนิน

การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้ คอมพิวเตอร์พกพา อย่างชัดเจนโรงเรียนจึงมีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วม การอบรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง สภาพการดำเนินงาน ที่มีปัญหามากที่สุด คือโรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง เพื่อใช้คอมพิวเตอร์พกพาจัดการเรียนการสอนได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียน ยังไม่มีการจัดเวทีให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอนและ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วีรพจน์ เค็งสม [6] การบริหารงานบุคคลของครู เจ้าหน้าที่และพนักงานในโรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสภาพการดำเนินงาน มากที่สุด คือโรงเรียนส่งเสริมการจัดบรรยากาศหรือ สภาพห้องเรียนให้มีการถ่ายเทของอากาศแสงสว่าง เพียงพอเหมาะสมและให้มีแนวทางการปฏิบัติการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ คอมพิวเตอร์พกพา ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนเห็นความสำคัญและเน้นการจัดบรรยากาศ หรือสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนและปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนจัดให้มีระบบ โครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุนการจัดการเรียน การสอนตามโครงการการใช้ คอมพิวเตอร์พกพา มากที่สุด ทั้งนี้เพราะขาดงบประมาณสนับสนุน จากหน่วยงานต้นสังกัด เนื่องจากการงบประมาณ สนับสนุนล่าช้าทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดให้มีระบบ โครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพได้เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกียน สุวรรณเกษิ [1] สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจิตร เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจิตร เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ให้ ข้อเสนอแนะวิจัยครั้งนี้ จากผลการดำเนินงานการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามโครงการการใช้คอมพิวเตอร์พกพาเพื่อการเรียน การสอนที่อยู่ในระดับต่ำ ดังต่อไปนี้

ด้านบริหารงานวิชาการ พบว่า การสะท้อน ผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียน และครูผู้สอน มีการดำเนินงานในระดับต่ำ ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผล ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยเน้นการสะท้อนผลการเรียน ระหว่างผู้เรียนและครู

ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ คอมพิวเตอร์พกพา และ ICT ในการ จัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานในระดับต่ำ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดทำโครงการในต้นปีการศึกษา เพื่อจะได้วางแผนในการระดมทรัพยากรให้ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียน มีการส่งเสริม สนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนพัฒนา ตนเองเพื่อใช้คอมพิวเตอร์พกพาจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานในระดับต่ำ ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาความรู้ครูให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และสร้างบรรยากาศ ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับใช้คอมพิวเตอร์ พกพา ในการเรียนการสอนร่วมกัน

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โรงเรียน ควรจัดให้มีระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนตามโครงการการใช้ คอมพิวเตอร์พกพา มีการดำเนินงานในระดับต่ำ ดังนั้น โรงเรียนควรปรับปรุงระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตให้มี ประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน จากการสนับสนุนจากองค์กรทั้งภายในและภายนอก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการทำวิจัยเพื่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา ที่มีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้คอมพิวเตอร์พกพา

เอกสารอ้างอิง

- [1] เกียน สุวรรณเกษ. สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2548.
- [2] โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย. (OTPC, 2555 [ออนไลน์], เข้าถึงข้อมูล 8 พฤศจิกายน 2555. จาก <http://www.otpc.in.th/>). 2555.
- [3] ประภาพร ศรีตระกูล. การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา. ขอนแก่น : ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2550.
- [4] เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยวิธีวิทยาการ ประเมินความสำเร็จของการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2551.
- [5] วชิระ ศิริสุนทร. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในศูนย์ เครือข่ายน้ำพองสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. รายงานการศึกษาคิธีระ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2550.
- [6] วีรพจน์ เค่งสม. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ ตามความคิดเห็นของ ครู เจ้าหน้าที่ และพนักงาน. สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.baccollege.com/index.php?lay>. 2551.
- [7] สนิท แซ่มหิรัญ. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราขณรินทร์. 2549.
- [8] สุชุม รักษาคุณ. สภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. ปรญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2551.